

Avelspolicy & avelsstrategier

2012 - 2016

INLEDNING

Detta deldokument i Golden retrieverklubbens RAS, är till för att användas vid det dagliga arbetet i klubben när det gäller att förverkliga våra mål och strategier. För att kunna förstå innebörden i målen och syftet med strategierna måste man läsa och tillgodogöra sig hela RAS 2012-2016.

Efter utvärdering av Golden retrieverklubbens första RAS från 2004 har en del revideringar gjorts, då vissa mål har uppnåtts, eller för att vi har kunnat bedöma att vissa mål är för högt eller för lågt satta utifrån den reella verkligheten. Sammantaget kan man utläsa att golden retrievern är en frisk och sund ras av god exteriör standard, men att det finns åtgärder, till exempel inom mentalitet och funktion, som måste vidtas för att förstärka rasens specifika och rastypiska egenskaper.

AVELSPOLICY

Golden retrieverklubben har som ett övergripande mål att väcka intresse för och främja avel av mentalt och fysiskt sunda, jaktligt och exteriört fullgoda golden retrievers. Vår ras utveckling och framtid grundar sig på uppfödarnas val av avelsdjur och aveln måste vara målinriktad, långsiktig och hållbar, så att den inte leder till brister avseende hälsa, exteriör, mentalitet eller funktion. En förutsättning för detta är att vi inte tömmer rasen på genetisk variation.

Utdrag ur rasstandard:

Helhetsintryck: Golden retrievern ska vara symmetriskt byggd, välbalanserad, kraftfull och aktiv med fria flytande rörelser. Den skall utstråla sundhet och ha ett vänligt uttryck. Golden retrievern skall vara följsam, intelligent med en medfödd arbetsförmåga. Vidare skall den ha självförtroende, vara tillgiven och vänlig.

AVELSSTRATEGI

Avelsstrategin är konkreta åtgärder, som ska genomföras under den kommande femårsperioden, för att uppnå de kortsiktiga målen och komma närmare de långsiktiga målen.

Klubbstyrelsen ansvarar ytterst för att åtgärder genomförs i enlighet med strategin för att uppnå målen i avelspolicyn. Avelskommittén ska praktiskt arbeta med att förverkliga strategin och arbeta inom alla områden som ingår i avelspolicyn, dvs. mentalitet, hälsa, avelsstruktur, jakt och exteriör. En viktig uppgift för klubbstyrelsen och avelskommittén är att stödja klubbens sektioner, så att dessa kan arbeta lokalt i direkt kontakt med såväl uppfödare som enskilda hundägare.

Avelsansvarig, som även ingår i klubbstyrelsen, leder arbetet i avelskommittén och knyter till sig de medarbetare, såväl inom klubbstyrelsen som externt, som för tillfället behövs inom respektive område. Genomförda åtgärder redovisas årligen i verksamhetsberättelsen och avstämningar mot målen görs kontinuerligt. För planerade åtgärder görs en årlig verksamhetsplan och budget.

Golden retrieverklubbens strategi för att nå angivna mål gäller en period om fem år, där inte annat anges. År 2016 ska en heltäckande utvärdering av strategin och en avstämning mot de lång- och kortsiktiga målen i avelspolicyn göras. Därefter ska ett förslag till uppdaterad avelspolicy fastställas och tillhörande strategi presenteras för fullmäktigemötet år 2017.

KLUBBSTYRELSENS UPPDRAG

Det åligger styrelsen för Golden retrieverklubben att:

- kontinuerligt vidareutveckla och uppdatera uppfödarutbildningen. Möjligheten att göra uppfödarutbildningen på distans ska finnas kvar, men formerna för detta behöver ses över. Det bör bl.a. kompletteras med ett mentorskap.
- göra en handledning för uppfödare och hanhundsägare samt en för sektionerna, där det framgår hur dessa kan hjälpa till under de kommande fem åren med att uppnå de kortsiktiga målen i RAS. Dessa handledningar ska finnas tillgängliga på hemsidan och i sektionshandboken, samt distribueras till uppfödare. I avelsspalten i Golden Nytt ska vi kontinuerligt påminna om att handledningarna finns.
- utarbeta en rekommendation om att en hund inte ska användas i avel efter 60 avkommor, innan dess att minst 30 avkommor är röntgade och en utvärdering är gjord. Blanketten för utvärdering ska finnas kvar som ett stöd för uppfödaren i utvärderingen.
- sprida kunskap om alla de områden som omfattas av RAS: Jakt/funktion, mentalitet, hälsa, avelsstruktur och exteriör.
- informera om den checklista som finns till stöd för uppfödarens och hanhundsägarens utvärdering av en valpkull, att använda vid valpträffar m.m.

LÅNGSIKTIGA MÅL

Golden retrievern ska fungera i samhället och uppvisa de rastypiska mentala egenskaperna såsom självförtroende, vänlighet, intelligens och aktivitet. I rasen ska vi ej möta hundar som visar omotiverad rädsla eller aggressivitet.

Vi ska ha en ras som lever länge utan hälsostörningar. Den genetiska variationen ska vara stor och andelen anlagsbärare av ärftliga sjukdomar ska vara låg.

Golden retrievern ska besitta jaktliga grundegenskaper såsom vattenpassion, apporterings- och arbetslust samt följsamhet, lyhördhet och intelligens. Det ska inom rasen finnas hundar som hävdar sig på såväl praktisk jakt som jaktprov.

Golden retrievern ska ha en funktionell exteriör och uppfylla standardens krav på rastyp och helhetsintryck. Vi ska motverka ytterligheter i rasens exteriör, men främja variation i olika rastyper. Det ska inom rasen finnas hundar som hävdar sig väl på utställning.

KORTSIKTIGA MÅL

Jakt & funktion

Eftersom Golden retriever är en apportrande fågelhund, är området jakt/funktion självklart ett prioriterat område. En del insatser har gjorts, men målen har inte uppnåtts och därför kvarstår dessa i detta reviderade RAS-dokument. Tidigare mål har ändrats från antal funktionsbeskrivna hundar per fem år till procent i förhållande till antalet registreringar. Detta på grund av att tidigare mål var orimligt och nuvarande mål är baserat på faktiskt antal beskrivna hundar de senaste åren. Hänsyn har även tagits till att registreringssiffrorna sjunkit.

MÅL:

Att öka kunskapen om rasens funktion hos uppfödare, hundägare och valpspekulanter

Strategi:

- Kontinuerligt informera om jakt och funktion via klubbens samtliga informationskanaler.
- Stimulera till fler träningstillfällen och ökade utbildningsinsatser med syfte att fler ska starta på jaktprov och utbilda sig till funktionärer.
- Utbilda fler inofficiella jaktprovdomare samt upprätta en förteckning över tillgängliga domare, som ska finnas tillgänglig i sektionshandboken.

MÅL:

Att minst 20 % av antalet registrerade hundar per år ska funktionsbeskrivas

Strategi:

- Hitta metoder för att få fler uppfödare och hundägare att genomföra funktionsbeskrivning.
- Utbilda funktionärer inom egna led.
- Varje sektion ska ha som mål att ha minst två beskrivningstillfällen per år.

Strategi:

- Öka intresset bland uppfödare och hundägare att genomföra FB genom information och utbildning av funktionärer inom våra egna led.
- Varje sektion ska ha som mål att ha minst två beskrivningstillfällen per år.

MÅL:

Att förbättra arbetslust, samarbetsvilja och vattenpassion samt minska stress och okoncentration

Strategi:

- Arbeta för att SSRK:s nya funktionsbeskrivning genomförs och blir officiell. En mätmetod för att dokumentera egenskaperna saknas i dagsläget.

MÅL:

Hitta metoder för att få fler goldenägare att starta på officiellt jaktprov

Strategi:

- Gemensamt med SSRK och övriga retrieverklubbar verka för att det tas fram enklare officiella provformer samt öka marknadsföringen av golden retrievern som en apportrande fågelhund.

MÅL:

Att öka andelen prisbelönade starter på B-prov (kallvilt) till minst 70 procent.

Strategi:

- Verka för att jaktprovsekipagen är väl förberedda för start på B-prov genom att stimulera till fler träningstillfällen.
- Visa upp goda förebilder i rasen som till exempel framgångsrika ekipage och duktiga hundar inom det jaktliga området.

KORTSIKTIGA MÅL

Mentalitet

När det första RAS-dokumentet skulle formuleras, såg man att vi i rasen hade vissa problem med höga rädslor och låg nyfikenhet. Därför blev mentalitet ett prioriterat område i vårt RAS. Detta har sedan gjort att vi kunnat se en tendens till förbättrad mentalitet i rasen och att intresset för mentalitet har ökat. Tidigare mål har ändrats från antal hundar beskrivna per fem år till procent i förhållande till antalet registreringar. Detta pga. av att tidigare mål var orimligt och nuvarande mål är baserat på faktiskt antal beskrivna hundar de senaste åren. Hänsyn har även tagits till att registreringssiffrorna sjunkit.

MÅL:

Att öka kunskapen om mentalitet hos uppfödare, hundägare och valpspekulanter

Strategi:

- Kontinuerligt informera om mentalitet via klubbens samtliga informationskanaler.
- Anordna mentalutbildningar runt om i landet, så att alla uppfödare och intresserade golden retrieverägare har möjlighet att delta.

MÅL:

Att minst 20 % av antalet registrerade hundar ska genomföra MH eller BPH

Strategi:

- Öka intresset bland uppfödare och hundägare att genomföra MH eller BPH genom information och utbildning av funktionärer till MH inom våra egna led.
- Varje sektion ska ha som mål att ha minst två beskrivningstillfällen per år.

MÅL:

Att till 2013 ha sänkt andelen hundar som låg högt i intensitetsskalan på MH gällande kvarstående rädslor, hot och aggression, samt sänkt andelen hundar som ligger lågt i intensitetsskalan gällande nyfikenhet

Strategi:

- Fortsätta göra kontinuerliga uppföljningar av MH-materialet och framöver även BPH-materialet. Noga följa utvecklingen inom prioriterade områden, samt informera om utvecklingen till uppfödare och hanhundsägare.
- Genom utbildning och information göra MH och BPH mer lättillgänglig och därmed öka användandet av informationen vid avelsbeslut.

MÅL:

Att minst 30 % av de använda avelsdjuret ska ha genomgått MH

Strategi:

- Informera om huruvida föräldradjuret är beskrivna på MH eller BPH i valphänvisningslistan

KORTSIKTIGA MÅL

Hälsa

En av grundpelarna i sund hundavel är givetvis en god hälsa. Även om golden är en frisk ras med få problem är hälsofrågorna alltid i fokus. Kortfattat kan sägas att det totala hälsoläget för tillfället ser stabilt ut för rasen. Med hjälp av forskning har vi fått verktyg - DNA-test - att hantera två allvarliga hälsoproblem, SAN samt ett par olika former av PRA.

MÅL:

Öka kunskapen om hälsoläget i rasen hos uppfödare och hanhundsägare

Strategi:

- Att år 2013 upprepa hälsoenkäten, ställd till hundar som är tre respektive sex år gamla, med samma frågeställningar som i tidigare enkät i syfte att se eventuell förändring.
- Informera om den blankett som finns på hemsidan för inrapportering av ej centralt registrerade sjukdomar. Hälsakommittén ska utveckla förtroendeskapande rutiner för hur informationen sedan ska spridas till uppfödare och hanhundsägare.
- Använda den checklista som finns i klubben för egen utvärdering av valpkullarnas hälsostatus

MÅL:

Att ytterligare stärka rasens goda hälsa och minska förekomsten av de ärftliga sjukdomar vi har i rasen

Strategi:

- Kontinuerligt utvärdera statistik från försäkringsbolagen gällande veterinärvård och liv för att bevaka hälsoutvecklingen och dödligheten före 10 års ålder. Verka för att försäkringsbolagen uppger ålder på hundarna vid diagnos som föranlett utbetalning av ersättning, samt ge lättillgängliga skötselråd till hundägare.

MÅL:

Att undvika spridning av allvarliga hälsostörningar

Strategi:

- Stödja forskning kring allvarliga hälsostörningar i rasen och skapa goda kontakter med specialistkompetens. Exempel på sådana hälsostörningar kan vara pyometra, epilepsi, sköldkörtelrubbningsar, hjärtfel, njursjukdomar, rörelsestörningar och hudproblem.

MÅL:

Att minst 65 procent av hundarna som är över två år ska vara röntgade på armbågar och höftleder

Strategi:

- Genom information till hundägare och uppfödare poängtera vikten av att så många djur som möjligt har känd status på höftleder och armbågar, för att kunna göra säkrare riskbedömningar.

MÅL:

Att andelen hundar med HD (höftledsdysplasi) grad D eller E ska vara lägre än 8 procent

Strategi:

- Sprida information om vikten av att inte enbart titta på det aktuella avelsdjurets HD-status, utan även ta med tillgänglig information rörande familjebilden gällande HD.
- Att följa utvecklingen av och informera om röntgenrutiner, samt följa SLU:s och SKK:s strategier inom området.

MÅL:

Att andelen ED ska vara lägre än 10 procent

Strategi:

- Att följa utvecklingen av och informera om röntgenrutiner, samt följa SLU:s och SKK:s strategier inom området.
- Att noga följa och analysera varför andelen hundar med ED har ökat.

MÅL:

Att minst 200 hundar äldre än fem år ska ögonlysas årligen

Strategi:

- Påverka ögonveterinärerna att ögonlysa äldre hundar till lägre pris, samt ordna kampanjer och lokala ögonlysningstillfällen.
- Hitta former för att få ägare till äldre hundar att förstå vikten av att ögonlysa dessa.

MÅL:

Att vid nästa uppföljning av RAS ha minskat antalet nya fall med PRA inom rasen jämfört med 2003

Strategi:

- Fortsätta att följa och stödja utvecklingen av DNA-forskningen gällande PRA och arbeta för att hjälpa forskarna att hitta ytterligare PRA-former.

MÅL:

Att bibehålla den låga andel hundar som har bakre polär katarakt samt retinal dysplasi

Strategi:

- Fortsätta uppmuntra till ögonlysning för att få underlag till ökad kunskap.

KORTSIKTIGA MÅL

Avelsstruktur

En god avelsstruktur är en förutsättning för att förebygga hälsodefekter kopplade till hög inavelsgrad. Med hjälp av de mål som sattes i förra RAS har vi på senare tid inte haft någon uttalad matadoravel. Inavelsgraden ligger nu på en tillfredställande nivå.

MÅL:

Att öka kunskapen om avel och uppfödning hos uppfödare och hanhundsägare

Strategi:

- Att genom klubbens samtliga informationskanaler sprida kunskap om genetik och avel.
- Att stimulera till lokala uppfödarträffar och utbildningar.

MÅL:

Att bibehålla en låg inavelsökning i rasen

Strategi:

- Fortlöpande informera om vikten av att hålla en låg inavelsgrad i rasen.

MÅL:

Att en hanhund högst ska bli far till 2 procent av valparna i sin generation (d.v.s. ca.250 valpar totalt under sin livstid vid oförändrade registreringsiffror).

Strategi:

- Ändra punkt 5 i valphänvisningsreglerna från nuvarande 300 avkommor till 250 avkommor.
- På hemsidan informera uppfödare och hanhundsägare att själva ha kontroll på antalet avkommor efter enskilda avelsdjur

KORTSIKTIGA MÅL

Exteriör

Avel av rashundar förutsätter självklart att de hundar som föds upp följer gällande rasstandard. Därför är även exteriör ett prioriterat område. Den stora andelen hundar som får CK och/eller excellent, visar att rasen har många hundar med utmärkta exteriöra förtjänster. Prissättningen på utställningar är konstant över tid.

MÅL:

Att hos uppfödare och hanhundsägare öka kunskapen om sambandet mellan exteriör och funktion samt om rasens olika typer.

Strategi:

- Stimulera till deltagande på exteriörkurser.
- Stimulera till att fler uppfödare ges möjlighet till erfarenhet av exteriörbedömning, exempelvis genom elevtjänstgöring på Open Shows.
- Genomföra regelbundna Open Show domarkonferenser.

MÅL:

Behålla den höga andelen som tilldelas excellent samt hundar som tilldelas CK på utställning

Strategi:

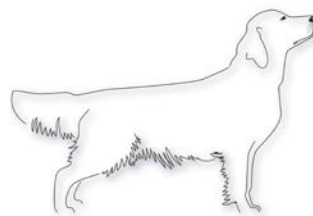
- Göra årliga uppföljningar av utställningsresultaten samt informera om detta.

MÅL:

Öka kunskapen om rasen hos officiella exteriördomare som inte är rasspecialister.

Strategi:

- Genomföra en exteriördomarkonferens för denna målgrupp

Allt avelsarbete inom Golden retrieverklubben har givetvis SKK:s grundregler som bas. Utöver dessa har klubben egna uppfödarets anvisningar och valphänvisningskrav som gäller som Goldenklubbens avelsrekommendationer. Eftersom dessa anvisningar och krav måste kunna ändras av Goldenfullmäktige, kan dessa inte ingå i RAS. De nu gällande anvisningarna finns som bilaga till RAS. Som uppfödare har man skyldighet att hålla sig uppdaterad om ändringar i dessa. Kontrollera därför aktuella uppfödarets anvisningar och valphänvisningskrav som finns på hemsidan och i Golden Nytt.